

HITTESLAG BIJ DE HOND

U kent het wel van de reclame, hond met wapperende haren in de wind, liefst nog met een zonnebril op, in de auto, lekker zo'n windje. Maar dat is zelden de werkelijkheid. Een hond kan het knap warm krijgen in een auto. Het gebeurt nog steeds: mensen die een kind of hond in een auto achterlaten en 'snel' even een boodschap doen. Je weet dat het niet kan en niet mag, maar het gebeurt soms. Met alle hittedslag gevolgen van dien. Het kan ook nog eenvoudiger gebeuren. Bijvoorbeeld een lange wandeling op een hete zomerdag. Je sloft zelf, je bent loom. Je hond niet. Die is blij dat hij naar buiten mag en speelt. Hij rent als een dolle achter een stok of bal aan. Niet doen dus! Gevaarlijk!

Er zijn nogal wat gelegenheden waarbij een hittedslag kan voorkomen. Als mensen massaal op vakantie gaan, de weersomstandigheden drukkend warm zijn en er een vergrote kans op files bestaat op onze wegen, moet er gewaakt worden voor hoogoplopende temperaturen in de auto. Fileverkeer rijdt vaak in een langzaam tempo, airconditioning is minder effectief om de temperatuur op een aanvaardbaar peil te houden en rijwind koeling bestaat er ook vrijwel niet.

REGULATIE VAN LICHAAMSTEMPERATUUR HOND EN MENS

Als een mens het warm heeft, gaat hij transpireren en sneller ademen. Beide mechanismen zorgen ervoor dat warmte door het lichaam sneller kan worden afgevoerd en de temperatuur binnen aanvaardbare grenzen blijft. Voor het verdampen van transpiratievocht is namelijk warmte nodig die aan het lichaamsoppervlak onttrokken wordt. Hierdoor koelt het lichaam af. Daarnaast zorgen ook de longen door gasuitwisseling en afgifte van waterdamp voor verkoeling. Huidvaatjes gaan verder open staan om door uitstraling meer warmte kwijt te raken. Mensen krijgen daardoor een rode huidskleur. Ook het hart werkt sneller om een snellere aan- en afvoer van bloed te verzorgen en daardoor ontstaat meer koeling. Bij honden werkt dat anders. Bij hen komen zweetkliertjes vrijwel alleen aan de voetzolen voor. Dit zorgt ervoor dat de afgifte van warmte door verdamping van transpiratievocht bij de hond vrijwel niet mogelijk is. Het belangrijkste mechanisme bij de hond is het afkoelen via de ademwegen. Iedereen kent het snelle hijgen van de hond na inspanning of bij wandelingen op een warme dag. Op deze manier houdt een hond zoveel mogelijk zijn lichaamstemperatuur binnen aanvaardbare grenzen.

GEVAARLIJKE SITUATIES

Afhankelijk van de weersomstandigheden kan er een situatie ontstaan waarbij de afvoer van warmte door de ademhalingswegen bij de hond te kort schiet. Dit is met name tijdens warme dagen waarbij de temperatuur boven de 25 graden stijgt, het geval. Vooral bij dit warme weer met een hoge luchtvochtigheid waarbij een hond direct in de open lucht speelt of rent is er een situatie waarbij de lichaamstemperatuur kan oplopen tot een gevaarlijk niveau. Het thermoregulatie systeem, bij de hond met name de ademhaling, kan de afgifte van warmte dan niet voldoende snel verwerken en de lichaamstemperatuur stijgt zodanig (vaak tot boven de 41 graden) dat de hond oververhitting vertoont. Als dit langer duurt, kan dit tot een levensgevaarlijke situatie en zelfs tot de dood leiden. Een hond met een te hoge temperatuur hijgt verschrikkelijk snel, heeft vuurrode slijmvliezen, voelt erg warm aan en speekselt veel. Daarnaast voelt het dier zich niet lekker en kan gaan braken. In ernstige situaties kan een hond zelfs slap worden, omvallen of bewusteloos raken en in shock geraken. Een dier in shock reageert vaak nauwelijks meer op prikkels, is bleek en heeft een snelle zwakke pols en snelle oppervlakkige ademhaling. In een verder gevorderd stadium zijn de slijmvliezen bleek geworden. Dit is een levensgevaarlijke situatie waaraan een dier kan overlijden!

WAT TE DOEN BIJ EEN HOND MET OVERVERHITTING?

Staak onmiddellijk alle activiteiten en breng het dier in de schaduw! Probeer de hond zoveel mogelijk te koelen! Dit kunt u doen door een natte doek, gedrenkt in lauw(!) water over de hond te leggen. Koud water kan ervoor zorgen dat de shock te groot is. Koel daarbij vooral de kop en romp. Het koelen kan ook gebeuren door de hond met alcohol te bevochtigen aan poten en romp. De alcohol verdampt en onttrekt daarvoor extra warmte aan het lichaam. Blijf koelen tot de lichaamstemperatuur tot de normale waarde van 38-39 graden is

teruggekeerd. Bent u in de gelegenheid om de hond onder de douche te zetten, gebruik dan eerst lauw water en ga dan over naar iets kouder! U kunt de hond daarna extra vocht toedienen door hem regelmatig water aan te bieden als hij ernstig oververhit of uitgedroogd is. Honden met shockverschijnselen moeten zeker door een dierenarts gezien worden, maar ook in alle andere gevallen van oververhitting is een bezoek aan de dierenarts geen overbodige luxe. Deze zal de hond aan een infuus leggen en eventueel medicatie toedienen.

VOORKOMEN VAN OVERVERHITTING TIJDENS WARM WEER

Laat honden niet naast de fiets mee rennen of zich op een andere manier intensief bewegen wanneer de omgevingstemperatuur meer dan 25 graden is. Laat ze eventueel bij warm weer in water zwemmen of pootje baden. Denk daarbij wel aan het inenten van uw hond (Ziekte van Weil). Aan het strand is het noodzakelijk om de hond een schaduwplekje te gunnen, bijvoorbeeld onder een parasol. Wandel zoveel mogelijk in schaduwrijk gebied, wandel wat langer in de vroege ochtend of late avond, vermijd echter de middaguren! Laat een hond zeker niet achter in de auto wanneer u bijvoorbeeld snel de boodschappen doet. Vergeet niet dat het, ook in de schaduw, te warm kan worden in de auto. Bovendien kan een in de schaduw geparkeerde auto een half uur later in de brandende zon staan. De zon draait immers! Overigens krijgt u direct een boete wanneer parkeerwachters of politie uw huisdier in deze toestand aantreffen! Denk ook aan honden die buiten in kooien verblijven. De temperatuur kan, ook in de schaduw soms fors oplopen op hete dagen. Vaak heeft een dierenverblijf ook een zinken dak of een plat dak! Nat spuiten kan helpen om de temperatuur in het verblijf te verlagen. Ga altijd even langs bij de dierenarts om te kijken of er nog meer nodig is.

Beweeg vooral verstandig tijdens warme dagen en bied uw hond regelmatig fris, lauw water aan en zorg voor schaduw. Op deze manier zal oververhitting niet gauw de kans krijgen!

Bron: Over dieren nummer 89 - september - oktober - november 2010